

De Wet buitengewoon pensioen 1940 - 1945

Inhoud

Inleiding	2
Wie kan financiële ondersteuning krijgen?	3
Welke financiële ondersteuning kunt u krijgen?	4
Hoe dient u een aanvraag in?	5
Wat gebeurt er tijdens de behandeling van uw aanvraag?	6
Wanneer kunt u een beslissing verwachten?	7
Wie zijn verantwoordelijk voor de beslissing?	7
Privacy	7
Heeft u nog vragen?	7
Contactgegevens	8

In deze brochure vindt u informatie over de Wet buitengewoon pensioen 1940-1945 (Wbp). De Wbp biedt financiële ondersteuning aan mensen die tijdens de Tweede Wereldoorlog verzet hebben gepleegd tegen de vijandelijke bezettende macht in Europa. Iemand kan ondersteuning krijgen als hij of zij blijvende geestelijke of lichamelijke gezondheidsschade aan deze verzetsactiviteiten heeft overgehouden. Ook mensen die worden gelijkgesteld met verzetsdeelnemers en weduwen, weduwnaars en minderjarige kinderen van verzetsdeelnemers kunnen ondersteuning krijgen.

Inleiding

Naast de Wbp zijn er nog twee wetten buitengewoon pensioen.

- De Wet buitengewoon pensioen zeelieden-oorlogsslachtoffers (Wbpzo) is bedoeld voor mensen die als zeeman gezondheidsschade hebben opgelopen in verband met de vaarplicht of de oorlog.
- De Wet buitengewoon pensioen Indisch verzet (Wiv) is bedoeld voor mensen die tijdens de Tweede Wereldoorlog verzet hebben gepleegd tegen de vijandelijke bezettende macht in Azië.

Voor nadere informatie over de Wbpzo en de Wiv kunt u ons bereiken via +31 (0)71 535 68 88. Ook kunt u, op afspraak, voor een persoonlijk gesprek terecht op een van de regiokantoren van de SVB. Voor specifieke vragen over de Wiv kunt u ook terecht bij de Stichting Pelita. De adresgegevens van de Stichting Pelita vindt u achter in deze brochure.

De Wet buitengewoon pensioen is gebaseerd op een ereschuld aan de verzetsdeelnemers. De wet wordt gefinancierd met Nederlands belastinggeld en is geen schadevergoeding van de Duitse overheid.

Welke informatie kunt u in deze brochure vinden?

In deze brochure staat:

- wie ondersteuning kan krijgen;
- welke financiële ondersteuning u kunt krijgen;
- hoe u de ondersteuning kunt aanvragen;
- wat er tijdens de behandeling van uw aanvraag gebeurt;
- wanneer u de beslissing kunt verwachten;
- wie verantwoordelijk is voor de beslissing.

Wie kan financiële ondersteuning krijgen?

U kunt financiële ondersteuning krijgen als u:

- tijdens de Duitse bezetting van Nederland heeft deelgenomen aan het binnenlands verzet;
- aan deze verzetsactiviteiten blijvende gezondheidsschade heeft overgehouden;
- voldoet aan de voorwaarde van waardigheid.

Ook mensen die gelijkgesteld kunnen worden met verzetsdeelnemers kunnen een financiële ondersteuning krijgen. Dit geldt ook voor weduwen en weduwnaars van mensen die door verzet zijn omgekomen of op het moment van hun overlijden reeds een pensioen kregen.

Wat is verzet?

Bij verzet kunt u denken aan activiteiten als het geregeld verspreiden van illegale bladen of bonkaarten, het verlenen van onderdak aan onderduikers, spionage, sabotage en vormen van gewapend verzet. Tot verzet behoort eveneens het deel uitmaken van de Binnenlandse Strijdkrachten en het daadwerkelijk deelnemen aan de strijd tegen de Duitse bezettende macht. Het verzet moet een bepaald niveau hebben bereikt. Om dat te kunnen beoordelen wordt gekeken naar de omvang, duur en hoe vaak activiteiten zijn ondernomen.

Wie kunnen gelijkgesteld worden met verzetsdeelnemers?

De volgende personen kunnen gelijkgesteld worden met verzetsdeelnemers:

- die buiten Nederland verzet hebben gepleegd;
- die in verband met verzet van anderen vrijheidsberoving hebben ondergaan of letsel hebben opgelopen;
- die als gijzelaar vrijheidsberoving hebben ondergaan;
- die voor de bezetting anti-nationaal-socialistische activiteiten hebben verricht en in verband daarmee vrijheidsberoving hebben ondergaan, zijn mishandeld of ter dood gebracht;
- Engelandvaarders.

Blijvende gezondheidsschade

U kunt alleen financiële ondersteuning krijgen bij blijvende geestelijke of lichamelijke gezondheidsschade die is ontstaan door deelname aan het verzet.

Nationaliteit

Voor verzetsdeelnemers worden geen bijzondere eisen aan hun nationaliteit gesteld. Voor personen die gelijkgesteld zijn met verzetsdeelnemers, geldt de eis dat zij tijdens de oorlogsjaren de Nederlandse nationaliteit hadden.

Onwaardigheid

Wie zich in de Tweede Wereldoorlog onwaardig heeft gedragen, bijvoorbeeld door collaboratie met de vijand, is uitgesloten van financiële ondersteuning.

Uitzonderingen

Bij hoge uitzondering kan ook iemand die niet precies aan de voorwaarden voldoet financiële ondersteuning krijgen. Dit kan bijvoorbeeld als u in verband met verzet van derden psychische gezondheidsschade heeft opgelopen.

Welke financiële ondersteuning kunt u krijgen?

De Wbp biedt financiële ondersteuning in de vorm van:

- buitengewone pensioenen;
- bijdragen in kosten.

Pensioenen

Een buitengewoon pensioen garandeert een individueel vastgesteld inkomen. Dit gegarandeerde inkomen is afhankelijk van uw persoonlijke omstandigheden, zoals de mate van invaliditeit. Uw overige inkomsten als AOW en particulier pensioen worden door het pensioen maandelijks aangevuld als deze lager zijn dan het gegarandeerde inkomen. Bij de vaststelling van het pensioen wordt geen rekening gehouden met de mogelijkheid van bevordering, grotere vakbekwaamheid, uitbreiding van bedrijf en vergelijkbare factoren.

Als deelnemer aan het verzet of als gelijkgestelde krijgt u een pensioen als u tenminste 10% invalide bent door de gezondheidsschade die door het verzet is ontstaan. Bij een invaliditeit van 80% of meer krijgt u tevens de zogeheten vermeerdering en de vaste vergoeding. Meer informatie hierover kunt u vinden in de brochure 'Uitgerekend de Wetten buitengewoon pensioen'

Het pensioen gaat in op de eerste dag van de maand waarin u dit heeft aangevraagd.

Als weduwe of weduwnaar van een verzetsdeelnemer krijgt u een pensioen als het overlijden van uw partner een gevolg was van diens verzet of als uw partner op het moment van overlijden al een pensioen kreeg. Tevens geldt voor u de voorwaarde van waardigheid.

Bijdragen in de kosten

Als u een buitengewoon pensioen krijgt en kosten maakt vanwege gezondheidsschade die door het gepleegde verzet is ontstaan, kunt u een bijdrage in deze kosten krijgen. Hierbij kunt u denken aan medische behandelingen, hulp in de huishouding of vervoerskosten. De bijdrage blijft beperkt tot de kosten die niet door uw verzekering of een andere instantie worden vergoed. Voor reeds gemaakte kosten kunt u uiterlijk een kalenderjaar

later een bijdrage aanvragen. Weduwen of weduwnaars kunnen geen bijdrage in kosten krijgen.

Alleen erkenning aanvragen?

Als u op dit moment geen blijvende gezondheidsschade heeft of geen financiële ondersteuning nodig heeft, kunt u verzoeken om alleen als deelnemer aan het verzet te worden erkend.

Hoe dient u een aanvraag in?

Schriftelijke aanvraag

Om ondersteuning te krijgen doet u een schriftelijke aanvraag bij de Afdeling Verzetsdeelnemers en Oorlogsgetroffenen, Antwoordnummer 10340, 2300 WB te Leiden. Vermeld in de brief uw naam en adres, de datum en waarvoor u een aanvraag doet.

Gemachtigde

Als u iemand wilt machtigen om uw zaken waar te nemen, vermeld dan ook u de naam en het adres van de gemachtigde. Wij corresponderen daarna met uw gemachtigde.

Formulieren

Nadat uw brief bij ons is binnengekomen, sturen wij u of uw gemachtigde een algemeen aanvraagformulier met het verzoek dit in te vullen. Als wij dit formulier hebben teruggekregen ontvangt u nog een tweede formulier. In dit formulier staan vragen over uw medische gegevens.

Als u hulp nodig heeft bij het invullen van de formulieren kunt u ons bereiken via +31 (0)71 535 68 88.

Sociaal rapport

Om uw aanvraag te kunnen behandelen hebben wij informatie nodig over uw verzetsactiviteiten, uw persoonlijke omstandigheden en uw gezondheid. Die informatie wordt verzameld in een uitgebreid gesprek met een rapporteur. Als u wilt kan een familielid of bekende bij het gesprek aanwezig zijn. Van het gesprek wordt een rapport gemaakt waarvan u een afschrift krijgt.

In Nederland wordt de rapportage verzorgd door de Stichting 1940-1945, die is gespecialiseerd in het begeleiden van aanvragen. Daarnaast informeert zij u over de wetten en over ondersteuning door maatschappelijk werkers. De adresgegevens van de Stichting 1940-1945 vindt u achter in deze brochure.

In het buitenland wordt de rapportage meestal verzorgd door de Stichting 1940-1945, soms gebeurt dit echter door een medewerker van de ambassade of het consulaat. Dit gesprek kan ook telefonisch plaatsvinden.

Wat gebeurt er tijdens de behandeling van uw aanvraag?

Na ontvangst van de formulieren en het opmaken van het sociaal rapport wordt onderzocht of u in aanmerking komt voor financiële ondersteuning. Dit onderzoek bestaat uit verschillende fasen. Wij houden u tussentijds op de hoogte van de voortgang van het onderzoek.

Onderzoek naar de verzetsactiviteiten

Eerst beoordeelt de Stichting 1940-1945 of de verzetsactiviteiten die in het sociaal rapport staan vermeld, kunnen worden aangemerkt als deelname aan het verzet. Vervolgens zoekt zij naar bevestiging van de relevante activiteiten. Hiervoor worden onder andere archieven van het Nederlandse Rode Kruis en het Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie, Holocaust en Genocide Studies geraadpleegd. De Stichting informeert ons over de resultaten van het onderzoek en geeft een advies over de erkenning.

Mocht er geen bevestiging van de relevante activiteiten zijn gevonden, dan stopt het onderzoek. Dit betekent niet dat wij uw relaas niet geloven, maar dat wij uw aanvraag moeten afwijzen. Van deze afwijzing ontvangt u een beschikking. Wanneer de verzetsactiviteiten wel zijn bevestigd, start de medische beoordeling, tenzij u alleen om erkenning als verzetsdeelnemer heeft verzocht.

Medische beoordeling

Voor de medische beoordeling maakt onze arts met u een afspraak voor een persoonlijk onderhoud. Daarnaast wordt informatie opgevraagd bij uw artsen of specialisten. Aan de hand van de verkregen medische informatie beoordeelt onze arts of er een verband is tussen uw gezondheidsklachten en uw verzetsactiviteiten.

Bij psychische gezondheidsklachten als gevolg van het verzet van derden, beoordeelt de arts of er tijdens en na de oorlog sprake is geweest van een ernstige verstoring van uw levensomstandigheden. Tevens beoordeelt de arts of u door blijvende gezondheidsschade recht heeft op financiële ondersteuning.

Financieel onderzoek

Als uit de medische beoordeling blijkt dat u recht heeft op financiële ondersteuning, vindt een financieel onderzoek plaats. Om de hoogte van het buitengewoon pensioen of de bijdrage in kosten te berekenen, is het soms nodig om meer informatie over uw inkomsten op te vragen.

Beslissing

Na afronding van het onderzoek volgt een beslissing op uw aanvraag.

Deze beslissing wordt in de vorm van een beschikking aan u en uw eventuele gemachtigde toegezonden. Daarbij wordt aangegeven wat u kunt doen als u het niet eens bent met de beslissing.

Wanneer aan u een pensioen of een bijdrage in kosten is toegekend, ontvangt u een berekeningsbeschikking over de hoogte van de bedragen. Over de indexering van deze bedragen ontvangt u betalingsmededelingen.

Wanneer kunt u een beslissing verwachten?

Wij zijn volgens de wet verplicht uw aanvraag binnen een termijn van 9 maanden af te handelen. Indien dit niet lukt, informeren wij u daarover en wordt de termijn eenmaal met een periode van 8 weken verlengd. Als wij gegevens bij u of bij een buitenlandse instantie opvragen, wordt de behandeltermijn opgeschort. Dit betekent dat de tijd die nodig was om de gevraagde gegevens te verstrekken niet meetelt in de behandelduur. Mochten wij er niet in slagen om binnen de wettelijke termijnen een beslissing te nemen, dan kunt u ons in gebreke stellen en een dwangsom eisen. Als dat aan de orde is, ontvangt u daar nadere informatie over.

Wie zijn verantwoordelijk voor de beslissing?

De Sociale Verzekeringsbank (locatie Leiden) verzorgt de uitvoering van de Nederlandse wetten en regelingen voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen. Met al uw vragen kunt u daar terecht. Aanvragen van nieuwe cliënten worden beoordeeld door de Pensioen- en Uitkeringsraad (PUR). De PUR stelt ook het beleid vast.

Privacy

Wij gaan zorgvuldig om met cliëntinformatie en voldoen hierbij aan de wettelijke vereisten voor bescherming van persoonsgegevens en archiefvorming. Medische gegevens vallen onder het medisch geheim.

Heeft u nog vragen?

Als u nog vragen heeft, kunt u ons bereiken via +31 (0)71 535 68 88. Ook kunt u, op afspraak, voor een persoonlijk gesprek terecht op een van de regiokantoren van de SVB. Een gesprek kan verstandig zijn als u twijfelt over het doen van een aanvraag vanwege de emoties die daarmee samen kunnen gaan. Ten slotte kunt u informatie vinden op de website www.svb.nl/wvo.

Contactgegevens

Sociale Verzekeringsbank

Afdeling Verzetsdeelnemers en Oorlogsgetroffenen
Postbus 9575
2300 RB Leiden
telefoon: (071) 535 65 00
fax: (071) 576 60 03
e-mail: info.wvo@svb.nl
website: www.svb.nl/wvo

Contactgegevens begeleidende instellingen

Stichting 1940-1945

De Stichting 1940-1945 verzorgt de sociale rapporten en verzetsrapporten voor de Wbp.
Nienoord 10
1112 XG Diemen
telefoon: (020) 660 19 45
fax (020) 660 19 75
e-mail: info@st4045.nl
website: www.st4045.nl

Stichting Pelita

De Stichting Pelita verzorgt de sociale rapporten en verzetsrapporten voor de Wiv.
Nienoord 13
1112 XE Diemen
telefoon: (088) 330 51 11
e-mail: info@pelita.nl
website: www.pelita.nl

Deze brochure bevat algemene informatie. Aan de inhoud van deze brochure kunnen geen rechten worden ontleend.

De Sociale Verzekeringsbank (locatie Leiden) verzorgt de uitvoering van de Nederlandse wetten en regelingen voor Verzetsdeelnemers en Oorlogsgetroffenen. Met al uw vragen kunt u daar terecht. Aanvragen van nieuwe cliënten worden beoordeeld door de Pensioen- en Uitkeringsraad (PUR). De PUR stelt ook het beleid vast.

